

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania
w Rzeszowie, 35-225 Rzeszów, ul. Mjr H. Sucharskiego 2
Katedra Gospodarki Turystycznej
Dr inż. Maciej Jackowski
31-540 Kraków, ul. Rzeźnicza 6/30

Kraków, dnia 12.02.2012 r.

E K S P E R T Y Z A

dotycząca pracy koni w zaprzęgach parokonnych przewożących turystów w regionie gminy Bukowina Tatrzańska, na trasie PALENICA BIAŁCZAŃSKA – WŁOSIENICA.

*

Normalną siłą pociagową konia nazywamy taką siłę, z jaką koń może pracować przez cały dzień bez szkody dla zdrowia. Gdy koń pracuje w stępie, w zależności od masy jego ciała waha się ona od 117 do 147 % masy jego ciała i jest wyrażona w niutonach. Jeśli mówimy, że koń może pracować bez szkody dla siebie np. z siłą równą 147% masy jego ciała, to nie oznacza to, że nie może ona chwilowo znacznie wzrosnąć, choćby przy ruszaniu wozu. **Zmuszanie konia przez dłuższy czas do przekraczania normalnej siły pociągowej niszczy go, przez co o wiele szybciej staje się niezdolny do pracy. Może być traktowane jako permanentne znęcanie się nad nim, co sprzeczne jest z Konwencją Praw Zwierzęcia, a więc podlega karze.** Przy pomocy dynamometru lub innego podobnego miernika można najłatwiej określić potrzebną do wykonania danej pracy siłę. **Normalna siła pociągowa określana na podstawie ustalonego procentu masy ciała będzie przyjmowała podane w odpowiednich tablicach wartości tylko w takich przypadkach, kiedy będzie dotyczyła ona koni w sile wieku, zdrowych, w dobrej kondycji roboczej (nie mogą być ani za chude, ani zapasione), należycie pielęgnowanych (ważny jest poprawny stan kopyt), a także bez nalogów i narowów oraz o temperamencie zrównoważonym i spokojnym, ale żywym.**

Znając normalną siłę pociagową można obliczyć dopuszczalny ładunek wozu w/g wzoru:

$$A + B = S : W$$

gdzie: A = ciężar własny wozu

B = ładunek wozu

S = normalna siła pociągowa

W = współczynnik oporu zależny od drogi i konstrukcji wozu; w tym przypadku (droga o nawierzchni asfaltowej) wynoszący 0,245

Przyjmując, że średnia masa ciała koni użytkowanych w transporcie turystów na trasie Palenica Białczańska - Włosienica wynosi od ok. 600 kg do ok. 730 kg, zaś ciężar własny wozu (A) wynosi 540 kg można wyliczyć potrzebną normalną siłę pociagową (S) do przewiezienia

a) 15 turystów (o średniej masie ciała ok. 70 kg), gdy $B_1 = 1050$ kg